

The Dust Bowl.

Quan la natura es rebel·la

MUSEU
VIDA RURAL
L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ

The Dust Bowl. Quan la natura es rebel·la va ser la primera gran exposició produïda pel Museu de la Vida Rural de la Fundació Carulla després de la nova etapa iniciada el 2018. **Creada per l'equip del Museu i comissariada per Àlex Rebollo**, va ser inaugurada el 16 de febrer de 2018 i va estar oberta al públic fins el 5 de gener de 2019.

Amb la voluntat de fer palès un problema que ens afecta a tots, per lluny que el puguem sentir, el Museu de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí va creat una exposició que **versava sobre els refugiats climàtics, les seves causes i els problemes que es deriven de la seva situació**. El *Dust Bowl*, la crisi ecològica i de refugiats de les Grans Planes nord-americanes als anys 30, documentada profusament en textos com els de **John Steinbeck** i fotografies icòniques com les de **Dorothea Lange**, van servir com a cas paradigmàtic de la rebel·lió de la natura contra els mals usos de l'home i la dona.

El *Dust Bowl*, literalment conca de pols, s'esdevé a les Grans Planes dels Estats Units durant els anys 30. Un desastre mediambiental que, agreujat per la crisi econòmica dels 30, la Gran Depressió, es va convertir en una catàstrofe humanitària. Amb la intenció d'augmentar la productivitat dels sòls, els immigrants europeus que van arribar a les Grans Planes durant el segle XIX, desplaçant o aniquilant les comunitats indígenes del territori, van substituir la vegetació i els cultius autòctons per altres de més rendibles. Aquest canvi en el medi coincideix amb la pràctica total desaparició dels bisons, factor regulador de la vegetació, caçats indiscriminadament pel valor de la seva pell. El canvi de la vegetació autòctona per herba de pastura en una zona de sòl àrid i climatologia extrema, amb sequeres recurrents, acaba provocant la **desertització del territori**. Els camps sucumbeixen a les dures condicions climàtiques i el vent fa estralls sobre un sòl desprotegit. Conseqüentment, es provoquen **espectaculars tempestes de pols que fan impossible la vida a la zona i provoquen l'emigració forçosa de la població**. Aquest èxode, cap a Califòrnia, queda immortalitzat en les fotografies de Dorothea Lange i Arthur Rothstein, entre d'altres, que, a instàncies del govern, documenten el Dust Bowl i els seus efectes.

Prenent el *Dust Bowl* com a cas paradigmàtic de les conseqüències que pot generar l'**abús dels humans vers la natura**, la mostra tancava amb l'exemple de **sis casos de refugiats actuals o que ho seran en un futur molt proper a causa del canvi climàtic**. La pujada del nivell dels oceans, l'augment de la temperatura, la sequera, el desgel, etc. introdueixen casos com el del Sudan; el de les illes del Pacífic Sud; el de certes poblacions d'Alaska; el del llac Poopó a Bolívia o el de Síria, on abans de la guerra, la sequera va jugar un paper determinant en el moviment migratori.

Després del muntatge al Museu de la Vida Rural, una adaptació de l'exposició es va poder veure, el juny de 2019, al **Festival Revela't** de Vilassar de Dalt. I actualment la mostra es pot visitar al **Museu de Gavà**.

“

Menuda i conscient, val molt la pena aquesta exposició que mostra el *Dust Bowl* com a cas paradigmàtic de les conseqüències dels abusos que l'home fa de la natura. Amb l'home com a principal amenaça per a la supervivència de l'home i de la Terra a dia d'avui. Un cas que avui és més viu que mai com a d'un futur que ens hauria de mantenir en alerta permanent.

Esteve Plantada, *El Temps de les Arts*

